

[Kaj Poulsen]

problem har hidtil begrænset indkomstpolitikens anvendelse.

Men jeg synes, det skal fremhæves, at foruden en begrænsning af omkostningsniveauet og dermed en forbedring af konkurrenceevnen er et af formålene med at føre indkomstpolitik at holde igen på lønindkomstens andel til fordel for profittens andel af den samlede indkomst. Det, diskussionen derfor bør dreje sig om, er, hvem der skal eje og kontrollere den øgede profit. Her har der været en tilbøjelighed til hos de tidligere profitmodtagere at forudsætte, at de også skal have hånds- og halsret over den forbedrede indtjening som følge af en dæmpet lønudvikling.

Det er imidlertid for socialdemokratiet en klar forudsætning for indkomstpolitikken, at fordelingsproblemet løses, og det vil i praksis sige, at der tages hul på lønmodtagernes medejendomsret igennem indførelse af økonomisk demokrati.

Folketingets politisk-økonomiske udvalg behandler for tiden planredegørelsen for de offentlige investeringer frem til 1990. Det er vort håb, at folketinget snart vil kunne tage stilling til, hvordan man ønsker de offentlige investeringer prioriteret i de kommende år, og da der inden for næsten samtlige de områder, redegørelsen behandler, kan skaffes et betydeligt antal arbejdspladser, mener vi, det haster.

Jeg skal her nævne nogle enkelte eksempler på områder i redegørelsen, som hver for sig vil give et betydeligt antal arbejdspladser: trafikinvestering, uddannelse, miljø og en fornuftig udbygning af de sociale investeringer til højnelse af det sociale serviceniveau.

Energiinvesteringer er et område, hvor der i stor udstrækning vil være tale om en dobbeltvirkning. Her tænkes bl. a. på udvidelse af vores kraftvarmeforsyning og på investeringer i et distributionsnet ved ilandføring af den gas, som er fundet i den danske fastlandssokkel i Nordsøen. Disse investeringer vil foruden at skaffe mange nye arbejdspladser også give en betydelig forbedring på vores betalingsbalance.

Der må også efter vor opfattelse sættes gang i byfornyelsen i Danmark. Byfornyelsen er jo det område inden for bygge- og anlægsvirksomheden, som er mindst importkræven-

de og som sådant det område, hvor man pr. investering får flest arbejdstimer.

Fælles for samtlige de opgaver, som investeringsplanredegørelsen peger på, er, at de kræver betydelige investeringer fra det offentlige, og derfor må folketinget tage stilling til, om denne udpumpning af kapital vil være rimelig i forhold til betalingsbalancen, eller om vi skal søge den inddrevet på anden måde.

Det er socialdemokratiets opfattelse, at denne udpumpning kan modsvares af en øget opsparing igennem ØD eller igennem et indgreb over for de kraftige stigninger, vi har haft i jord og fast ejendom, og paradoksalt nok er det beløb, som man i investeringsplanredegørelsen regner med skal bruges til investeringer i de næste 12 år, af samme størrelsesorden som det, vi har tilladt jord og fast ejendom at stige i en 4-årig periode, nemlig ca. 265 mia kr.

Der kan tænkes en række andre områder, som man med fordel vil kunne bruge til bekæmpelse af arbejdsløsheden. Man kan eksempelvis trække nogle årgange ud af arbejdsmarkedet.

Det centrale uddannelsesråd har netop barslet med en betænkning, U-90, hvori man foreslår den skolemæssige grunduddannelse udvidet til 12 år. Dette vil betyde, at mindst et par årgange vil udskyde deres indtræden på arbejdsmarkedet. Endvidere peger det centrale uddannelsesråd på, at der skal kunne undervises i arbejdstiden. Socialdemokratiet tror, at en sådan vej er værd at betænde, når der er tale om at fordele det forhåndenværende arbejde, men spørgsmålet er, om ikke det i nogen grad er overenskomstspørgsmål fremfor lovgivningsspørgsmål.

Dansk Metalarbejderforbund krævede ved sidste overenskomstforhandling betalt fritid for sine medlemmer, for at man én gang om ugen kunne mødes og tale ud om eventuelle problemer. Man kunne forestille sig en sådan frihed på 2, 5 eller 8 timer ugentlig til kulturelle eller uddannelsesmæssige aktiviteter. Også dette vil være en god og givtig måde at fordele det forhåndenværende arbejde på, bl. a. fordi, som det hedder i U-90, uddannelse er grundlag for en række livskvaliteter, og Danmarks mulighed for at hævde sig i den hårde internationale konkurrence beror afgørende på viden, færdigheder og andre kvaliteter, som er betinget af uddannelse.